

Czwartek, 19 kwietnia 2018 r.

P8_TA(2018)0189

Wdrożenie dyrektywy w sprawie europejskiego nakazu ochrony

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 19 kwietnia 2018 r. z wdrożenia dyrektywy 2011/99/UE w sprawie europejskiego nakazu ochrony (2016/2329(INI))

(2019/C 390/21)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 2 i 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) oraz art. 8, 10, 18, 19, 21, 79 i 82 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając art. 3, 6, 20, 21, 23, 24, 41 i 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając europejską Konwencję o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności,
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w 1948 r.,
- uwzględniając Konwencję ONZ w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet (CEDAW) z 1979 r.,
- uwzględniając deklarację ONZ o eliminacji przemocy wobec kobiet z dnia 20 grudnia 1993 r.,
- uwzględniając Konwencję ONZ o prawach dziecka, przyjętą w Nowym Jorku w dniu 20 listopada 1989 r.,
- uwzględniając deklarację pekińską i pekińską platformę działania, przyjęte podczas czwartej Światowej Konferencji w sprawie Kobiet w dniu 15 września 1995 r., oraz późniejsze dokumenty końcowe przyjęte na sesjach nadzwyczajnych Organizacji Narodów Zjednoczonych Pekin +5 (2000 r.), Pekin +10 (2005 r.), Pekin +15 (2010 r.) i Pekin +20 (2015 r.),
- uwzględniając komentarz ogólny przyjęty w dniu 26 sierpnia 2016 r. przez Komitet ONZ do spraw Praw Osób Niepełnosprawnych dotyczący art. 6 („Kobiety i dziewczęta niepełnosprawne”) w ramach Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych,
- uwzględniając Konwencję Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej (konwencję stambulską) oraz decyzje Rady (UE) 2017/865 ⁽¹⁾ i (UE) 2017/866 ⁽²⁾ z dnia 11 maja 2017 r. w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej,
- uwzględniając fakt, że Konwencja Rady Europy w sprawie zapobiegania i zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej (konwencja stambulska) została podpisana przez wszystkie państwa członkowskie,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 września 2017 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej ⁽³⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r. ustanawiającą normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępującą decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW ⁽⁴⁾,
- uwzględniając dyrektywę Rady 2004/80/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. odnoszącą się do kompensaty dla ofiar przestępstw ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 131 z 20.5.2017, s. 11.

⁽²⁾ Dz.U. L 131 z 20.5.2017, s. 13.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0329.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 315 z 14.11.2012, s. 57.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 261 z 6.8.2004, s. 15.

Czwartek, 19 kwietnia 2018 r.

- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar, zastępującą decyzję ramową Rady 2002/629/JHA ⁽⁶⁾, oraz dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/93/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej, zastępującą decyzję ramową Rady 2004/68/JHA ⁽⁷⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 19 czerwca 2012 r. zatytułowany „Strategia UE na rzecz wyeliminowania handlu ludźmi na lata 2012–2016” (COM(2012)0286),
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/99/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie europejskiego nakazu ochrony ⁽⁸⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 606/2013 z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie wzajemnego uznawania środków ochrony w sprawach cywilnych ⁽⁹⁾,
- uwzględniając decyzję ramową Rady 2008/947/WSiSW z dnia 27 listopada 2008 r. o stosowaniu zasady wzajemnego uznawania do wyroków i decyzji w sprawie zawieszenia lub warunkowego zwolnienia w celu nadzorowania przestrzegania warunków zawieszenia i obowiązków wynikających z kar alternatywnych ⁽¹⁰⁾,
- uwzględniając decyzję ramową Rady 2009/829/WSiSW z dnia 23 października 2009 r. w sprawie stosowania przez państwa członkowskie Unii Europejskiej zasady wzajemnego uznawania do decyzji w sprawie środków nadzoru stanowiących alternatywę dla tymczasowego aresztowania ⁽¹¹⁾,
- uwzględniając decyzję ramową Rady 2008/977/WSiSW z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie ochrony danych osobowych przetwarzanych w ramach współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych ⁽¹²⁾,
- uwzględniając rezolucję Rady z dnia 10 czerwca 2011 r. w sprawie harmonogramu działań na rzecz zwiększania praw i ochrony ofiar, zwłaszcza w postępowaniu karnym ⁽¹³⁾,
- uwzględniając program sztokholmski zatytułowany „Otwarta i bezpieczna Europa dla dobra i ochrony obywateli” ⁽¹⁴⁾,
- uwzględniając program „Prawa, równość i obywatelstwo” na okres 2014–2020,
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z dnia 3 grudnia 2015 r. zatytułowany „Strategic engagement for gender equality 2016–2019” [Strategiczne zaangażowanie na rzecz równouprawnienia płci w latach 2016–2019] (SWD(2015)0278),
- uwzględniając sprawozdanie Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej (FRA) zatytułowane „Przemoc wobec kobiet – ankieta ogólnoeuropejska”,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 26 listopada 2009 r. w sprawie eliminacji przemocy wobec kobiet ⁽¹⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 lutego 2010 r. w sprawie równouprawnienia kobiet i mężczyzn w Unii Europejskiej – 2009 ⁽¹⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 lutego 2014 r. zawierającą zalecenia dla Komisji w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet ⁽¹⁷⁾,

⁽⁶⁾ Dz.U. L 101 z 15.4.2011, s. 1.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 335 z 17.12.2011, s. 1.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 338 z 21.12.2011, s. 2.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 181 z 29.6.2013, s. 4.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 337 z 16.12.2008, s. 102.

⁽¹¹⁾ Dz.U. L 294 z 11.11.2009, s. 20.

⁽¹²⁾ Dz.U. L 350 z 30.12.2008, s. 60.

⁽¹³⁾ Dz.U. C 187 z 28.6.2011, s. 1.

⁽¹⁴⁾ Dz.U. C 115 z 4.5.2010, s. 1.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. C 285 E z 21.10.2010, s. 53.

⁽¹⁶⁾ Dz.U. C 341 E z 16.12.2010, s. 35.

⁽¹⁷⁾ Dz.U. C 285 z 29.8.2017, s. 2.

Czwartek, 19 kwietnia 2018 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 czerwca 2015 r. w sprawie strategii UE na rzecz równości kobiet i mężczyzn w okresie po 2015 r. ⁽¹⁸⁾,
  - uwzględniając europejską ocenę wdrażania dyrektywy 2011/99/UE przygotowaną przez Dział ds. Oceny Ex Post Europejskiego Biura Analiz Parlamentu Europejskiego (PE 603.272),
  - uwzględniając art. 52 Regulaminu, a także art. 1 ust. 1 lit. e) decyzji Konferencji Przewodniczących z dnia 12 grudnia 2002 r. w sprawie procedury udzielania zgody na sporządzenie sprawozdań z własnej inicjatywy i załącznik 3 do tej decyzji,
  - uwzględniając wspólne posiedzenia Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia zgodnie z art. 55 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia (A8-0065/2018),
- A. mając na uwadze, że wszelkie formy przemocy wobec człowieka stanowią bezpośrednie naruszenie godności ludzkiej, która stanowi fundament wszystkich podstawowych praw człowieka i w związku z tym musi być szanowana i chroniona; mając na uwadze, że przemoc wobec kobiet stanowi brutalną formę dyskryminacji oraz naruszenie praw człowieka i praw podstawowych;
- B. mając na uwadze, że ofiary przemocy i wykorzystywania są narażone na wtórną i wielokrotną wiktymizację, odwet i zastraszanie; mając na uwadze, że w związku z powyższym zapewnienie im niezbędnej ochrony, w tym transgranicznej, zależy w dużej mierze od świadomości ofiar, społeczeństwa ogółem, jak też osób mających kontakt z ofiarami w ramach wykonywania zawodu, w tym odpowiednich instytucji, takich jak schroniska;
- C. mając na uwadze, że brak odpowiedniej ochrony osób przed przemocą uwarunkowaną płcią szkodzi społeczeństwu jako całości;
- D. mając na uwadze, że jednym z najważniejszych aspektów bezpieczeństwa w społeczeństwach jest integralność i wolność każdej jednostki; mając na uwadze, że Europejska agenda bezpieczeństwa powinna uwzględnić gwarancję bezpieczeństwa osobistego i ochrony jednostek przed przemocą uwarunkowaną płcią wśród priorytetów;
- E. mając na uwadze, że przemoc, znęcanie się fizyczne i psychiczne oraz wykorzystywanie seksualne dotyczą w przeważającej większości kobiety ⁽¹⁹⁾; mając na uwadze, że jedna na trzy kobiety w UE doświadczyła znęcania się fizycznego lub przemocy seksualnej od momentu ukończenia 15. roku życia; mając na uwadze, że zakres i nasilenie przemocy wobec kobiet są często ignorowane lub trywializowane w niektórych państwach członkowskich i nadal utrzymuje się niepokojąca, rozpowszechniona tendencja do obwiniania ofiar; mając na uwadze, że tylko około jedna trzecia kobiet poddawanych znęcaniu się psychicznemu lub wykorzystywaniu seksualnemu przez swoich partnerów zgłasza to władzom;
- F. mając na uwadze, że zapewnienie równouprawnienia płci we wszystkich obszarach polityki jest fundamentalną zasadą Unii Europejskiej i niezbędnym elementem zwalczania przemocy uwarunkowanej płcią;
- G. mając na uwadze, że zgodnie z konwencją stambulską, podpisaną, ale nieratyfikowaną przez UE i wszystkie jej państwa członkowskie ⁽²⁰⁾, wszystkie jej przepisy, w szczególności te związane z ochroną praw ofiar, mają być gwarantowane bez dyskryminacji z jakichkolwiek przyczyn, przy czym wyraźnie wzywa się strony konwencji do uznania uporczywego nękania jako przestępstwa; mając na uwadze, że ratyfikowanie i pełne wdrożenie konwencji stambulskiej przyczyni się do przezwyciężenia wyzwań dotyczących europejskiego nakazu ochrony przez zapewnienie spójnych europejskich ram prawnych na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy wobec kobiet;
- H. mając na uwadze, że w celu obniżenia szacowanej liczby niezgłaszanych przypadków przemocy państwa członkowskie muszą stworzyć i egzekwować instrumenty wczesnego ostrzegania i ochrony kobiet, aby kobiety czuły się bezpieczne i miały możliwość zgłaszania incydentów przemocy uwarunkowanej płcią; mając na uwadze, że duża liczba niezgłaszanych przypadków przemocy na tle płciowym może być związany z brakiem środków publicznych; mając na uwadze, że odpowiednie organy muszą posiadać struktury, takie jak schroniska oferujące pomoc medyczną i wsparcie kryminalistyczne, porady psychologiczne oraz pomoc prawną, zapewniające bezpieczne schronienie kobietom będącym ofiarami przemocy uwarunkowanej płcią;

⁽¹⁸⁾ Dz.U. C 407 z 4.11.2016, s. 2.

⁽¹⁹⁾ Sprawozdanie Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej (FRA) zatytułowane „Violence against women: an EU-wide survey. Main results report” [Przemoc wobec kobiet. Badanie na poziomie Unii Europejskiej. Raport podsumowujący najważniejsze wyniki] dowodzi, że jedna na trzy kobiety (33 %) doznała przemocy fizycznej lub seksualnej od momentu ukończenia 15 roku życia; jedna na pięć kobiet (18 %) doświadczyła uporczywego nękania, a co druga kobieta (55 %) – co najmniej jednej formy niepożądanego zainteresowania seksualnego. Biorąc pod uwagę powyższe, nie można traktować przemocy wobec kobiet jako kwestii marginalnej, która dotyczy tylko niektórych kobiet.

⁽²⁰⁾ <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/210/signatures?desktop=true>

Czwartek, 19 kwietnia 2018 r.

- I. mając na uwadze, że swoboda przemieszczania się w UE oznacza częste przemieszczanie się ludności pomiędzy państwami; mając na uwadze, że europejski nakaz ochrony opiera się na potrzebie ochrony praw ofiar i wolności, a w szczególności poszanowania prawa ofiar i potencjalnych ofiar do korzystania ze swobody przemieszczania się i zapewnienia ich stałej ochrony przy korzystaniu z tego prawa;
- J. mając na uwadze, że zapobieganie przemocy przez inwestycje w kampanie na rzecz podnoszenia świadomości i kampanie informacyjne z rzeczywistym nagłośnieniem w mediach, edukację i szkolenie specjalistów stanowi zasadniczy element walki z przemocą uwarunkowaną płcią; mając na uwadze, że konwencja stambulska obliguje strony do zapobiegania przemocy uwarunkowanej płcią i stereotypom płciowym przez uwzględnienie roli mediów; mając na uwadze, że powszechny brak świadomości wśród ofiar korzystających z krajowych środków ochrony o istnieniu europejskiego nakazu ochrony ma negatywny wpływ na jego wdrażanie; mając na uwadze, że kampanie zwiększające świadomość i programy uwrażliwiania mające na celu zwalczanie trywializacji przemocy domowej i uwarunkowanej płcią zwiększają chęć ofiar do zgłaszania nadużyć oraz występowania o krajowe i europejskie nakazy ochrony, jak też podbudowują ich zaufanie do stosownych organów władzy;
- K. mając na uwadze, że w 2010 r., kiedy Komisja Europejska złożyła wniosek dotyczący europejskiego nakazu ochrony, 118 000 kobiet zamieszkałych w UE było chronionych środkami związanymi z przemocą uwarunkowaną płcią; mając na uwadze, że w 2011 r., wedle szacunków, średnio 1 180 osób potrzebowało stałej ochrony transgranicznej w UE;
- L. mając na uwadze, że organizacje pozarządowe w wielu państwach członkowskich często odgrywają istotną rolę we wspieraniu ofiar;
- M. mając na uwadze, że europejskie nakazy ochrony są narzędziami wzajemnego uznawania i współpracy, które nie mogą działać poprawnie ani chronić ofiar, jeżeli nie zostaną w pełni wdrożone przez wszystkie państwa członkowskie;
- N. mając na uwadze, że pewne państwa członkowskie, szczególnie w przypadkach użycia przemocy, przyznają środki ochrony w drodze postępowania karnego, a inne – w drodze postępowania cywilnego;
- O. mając na uwadze, że w państwach członkowskich UE istnieje cały szereg nakazów ochrony, a ze względu na istnienie różnych systemów sądowych w państwach członkowskich realizacja europejskiego nakazu ochrony napotyka wiele trudności, co może prowadzić do utrudnień w ich stosowaniu na niekorzyść ofiar i ograniczać liczbę wydanych europejskich nakazów ochrony;
- P. mając na uwadze, że większość państw członkowskich nie dysponuje systemami rejestrowania służącymi gromadzeniu danych dotyczących europejskich nakazów ochrony, a w Europie nie istnieje centralny system rejestrowania stosownych danych z całej UE; mając na uwadze, że niewystarczająca ilość danych utrudnia ocenę wdrożenia europejskiego nakazu ochrony i wyeliminowanie niedociągnięć w prawodawstwie lub na etapie wdrożenia;
- Q. mając na uwadze, że europejskim nakazem ochrony można objąć ofiary różnego rodzaju przestępstw, w tym terroryzmu, handlu ludźmi, przemocy uwarunkowanej płcią oraz przestępczości zorganizowanej; mając na uwadze, że przy rozpatrywaniu wniosków o wydanie europejskiego nakazu ochrony powinno się poświęcić szczególną uwagę ofiarom przestępstw będących w trudnych sytuacjach;
- R. mając na uwadze ścisły związek między funkcjonowaniem europejskiego nakazu ochrony i minimalnymi normami w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw ustanowionymi na mocy dyrektywy 2012/29/UE;
1. wzywa państwa członkowskie do stanowczego potępienia wszystkich form przemocy ze względu na płć i przemocy wobec kobiet oraz do zaangażowania się w ich zwalczanie, a także do zapewnienia zerowej tolerancji dla tych form przemocy;
  2. apeluje do państw członkowskich i Komisji, aby uwzględniały problematykę płci we wszystkich obszarach prowadzonej polityki, a w szczególności w tych obszarach, które mogą mieć związek z podnoszeniem świadomości i wykrywaniem przypadków przemocy wobec kobiet, a także ochroną i zabezpieczeniem integralności ofiar;

Czwartek, 19 kwietnia 2018 r.

Ogólna ocena wdrożenia dyrektywy oraz zalecenia dotyczące poprawy wdrożenia i funkcjonowania europejskiego nakazu ochrony

3. uznaje fakt, że wszystkie państwa członkowskie, wobec których dyrektywa o europejskim nakazie ochrony ma moc wiążącą, powiadomiły Komisję o jej transpozycji do prawa krajowego;
4. ma świadomość pozytywnych skutków, jakie ustanowienie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości może przynieść dla transgranicznej ochrony ofiar; uważa, że europejski nakaz ochrony potencjalnie może stanowić skuteczny instrument ochrony ofiar we współczesnym świecie charakteryzującym się znaczną mobilnością i brakiem granic wewnętrznych; zauważa jednak z niepokojem, że od momentu transpozycji dyrektywy o europejskim nakazie ochrony zidentyfikowano jedynie siedem europejskich nakazów ochrony w państwach członkowskich, chociaż w ciągu ostatnich kilku lat złożono wnioski o wydanie i wydano tysiące krajowych nakazów ochrony w państwach członkowskich ⁽²¹⁾;
5. ubolewa nad faktem, że Komisja nie złożyła Parlamentowi i Radzie sprawozdania dotyczącego wdrożenia dyrektywy w sprawie europejskiego nakazu ochrony do dnia 11 stycznia 2016 r.; wzywa Komisję do wypełnienia swych obowiązków sprawozdawczych ustanowionych w odnośnej dyrektywie oraz do uwzględnienia w swym sprawozdaniu mapy krajowych środków ochrony, przeglądu działań szkoleniowych, analizy przestrzegania przez państwa członkowskie prawa ofiar do nieodpłatnej pomocy prawnej, w tym informacji na temat tego, czy ofiary ponoszą jakieś koszty w związku z nakazem ochrony, a także mapy kampanii uświadamiających odbywających się w państwach członkowskich;
6. przypomina o spoczywającym na państwie wykonującym obowiązek traktowania europejskich nakazów ochrony priorytetowo, jeżeli tak traktują je państwa wydające, mimo powstających przy tym różnych trudności i wyzwań natury prawnej;
7. niepokoi się faktem, że państwa członkowskie nie koordynują wystarczająco swoich działań i nie komunikują się ze sobą, kiedy zachodzi potrzeba wykonania europejskiego nakazu ochrony; wzywa państwa członkowskie do poprawy i wzmocnienia współpracy i komunikacji w dziedzinie europejskich nakazów ochrony, gdyż pomogłoby to uruchomić efektywniejsze procedury i jednocześnie działania transgraniczne w państwach członkowskich;
8. podkreśla, że należy udoskonalić gromadzenie danych statystycznych w celu oceny zakresu występowania problemu i wyników działań mających na celu ograniczenie przemocy ze względu na płeć; apeluje do państw członkowskich o normalizację i cyfryzację formularzy i procedur dotyczących europejskich nakazów ochrony oraz o utworzenie krajowych systemów rejestrowania europejskich nakazów ochrony w celu gromadzenia danych, jak też usprawnienia wymiany informacji z Komisją i innymi państwami członkowskimi; wzywa państwa członkowskie do gromadzenia i regularnego przekazywania Komisji danych w rozbiciu na płeć i danych dotyczących liczby wniosków o wydanie europejskich nakazów ochrony, nakazów wydanych i wykonanych oraz informacji dotyczących rodzajów przestępstw;
9. wzywa Komisję do utworzenia europejskiego systemu rejestrowania w celu zbierania informacji na temat europejskich nakazów ochrony od wszystkich państw członkowskich;
10. zachęca do opracowania i wdrożenia jednolitego formularza służącego do występowania o nakaz ochrony i uznawania takiego nakazu, mającego zastosowanie zarówno w postępowaniach karnych, jak i cywilnych, aby mógł on być wykorzystywany we wszystkich państwach członkowskich; występuje o zastosowanie cyfrowego systemu zarządzania ułatwiającego koordynację, standaryzującego gromadzone dane i przyspieszającego zarówno zarządzanie nakazami, jak i opracowywanie statystyk operacyjnych na szczeblu UE;
11. apeluje do Komisji i państw członkowskich o opublikowanie pełnej listy właściwych organów odpowiedzialnych za wydawanie i uznawanie europejskich nakazów ochrony oraz organów centralnych przekazujących i otrzymujących te nakazy w poszczególnych państwach członkowskich oraz o zapewnienie łatwego dostępu do tej listy, aby umożliwić osobom chronionym i organizacjom wspierającym ofiary składanie wniosków o nakazy lub rozwiązywanie problemów związanych z nakazami; wzywa państwa członkowskie do wzmacniania ich instytucji krajowych i lokalnych oraz właściwych organów w celu zwiększenia dostępności i zakresu stosowania europejskich nakazów ochrony w sposób sprzyjający ich wydawaniu;
12. apeluje do Komisji o promowanie wszelkich form wymiany dobrych praktyk oraz współpracy między państwami członkowskimi, jak też państwami członkowskimi i społeczeństwem obywatelskim, w celu zagwarantowania prawidłowego funkcjonowania europejskich nakazów ochrony;

⁽²¹⁾ Badanie Biura Analiz Parlamentu Europejskiego (EPRS) zatytułowane „European Protection Order Directive 2011/99/EU – European Implementation Assessment” [dyrektywa w sprawie europejskiego nakazu ochrony (2011/99/UE) – ocena wdrożenia w Europie] zawiera informację, że „wedle szacunków w 2010 r. ponad 100 000 kobiet zamieszkałych w UE było chronionych środkami związanymi z przemocą uwarunkowaną płcią”.

Czwartek, 19 kwietnia 2018 r.

13. podkreśla, że konkretne właściwe organy powinny automatycznie i odpowiednio informować, zarówno ustnie, jak i na piśmie, ofiary przestępstw, które są objęte krajowym nakazem ochrony lub chciałyby się o niego ubiegać, o możliwości złożenia wniosku o europejski nakaz ochrony podczas postępowania karnego; podkreśla, że osoba objęta środkiem ochrony nie powinna być zmuszona do ponoszenia kosztów finansowych, jeśli wnioskuje ona o wydanie europejskiego nakazu ochrony;
14. wzywa państwa członkowskie, aby stosowały podejście uwzględniające aspekt płci przy przeprowadzaniu indywidualnej oceny w kwestii przyznawania środków pomocy i wsparcia w kontekście wydawania europejskich nakazów ochrony;
15. ubolewa nad brakiem dostępu do wymiaru sprawiedliwości i pomocy prawnej w niektórych państwach członkowskich dla ofiar wszelkiego rodzaju przestępstw, co prowadzi do przekazywania ofiarom niskiej jakości informacji dotyczących możliwości złożenia wniosku o wydanie europejskiego nakazu ochrony; uważa, że państwa członkowskie powinny zapewniać nieodpłatną pomoc prawną i wsparcie administracyjne oraz dostarczać odpowiednich informacji na temat europejskich nakazów ochrony osobom korzystającym z ochrony, gdyż ma to kluczowe znaczenie dla stosowania i skuteczności tego instrumentu, zarówno na etapie jego wydania, jak i wykonywania; zwraca się do państw członkowskich o zwiększenie zasobów przeznaczonych na monitorowanie i zapobieganie przemocy wobec kobiet na obszarach wiejskich;
16. zachęca państwa członkowskie do informowania osób korzystających z ochrony o dodatkowych środkach wsparcia dostępnych w ramach pomocy społecznej w państwie przyjmującym, takich jak dodatki rodzinne, zakwaterowanie itd., mając na uwadze, że te środki nie wchodzą w zakres obowiązywania europejskiego nakazu ochrony;
17. podkreśla, że w ramach ochrony i dodatkowej pomocy społecznej należy zwrócić szczególną uwagę na ofiary będące dziećmi i na dzieci ofiar czynów karalnych, w szczególności w obliczu zagrożenia napaścią na tle seksualnym;
18. z żalem odnotowuje również fakt, że państwa członkowskie nie zapewniają usługi tłumaczenia pisemnego i ustnego na język rozumiany przez ofiarę przed wydaniem europejskiego nakazu ochrony, podczas jego wydawania i po jego wydaniu;
19. podkreśla, że podczas procedur związanych z europejskim nakazem ochrony ofiarom zawsze powinno przysługiwać prawo do wysłuchania; podkreśla, że usługi tłumaczeniowe, pisemne i ustne, muszą być dostępne nieodpłatnie w trakcie całego procesu wydawania europejskiego nakazu ochrony; podkreśla w związku z tym, że wszystkie istotne dokumenty należy przetłumaczyć na język zrozumiały dla ofiary;
20. ubolewa nad niedoborem specjalnych środków wdrożonych przez państwa członkowskie dla ofiar w trudnej sytuacji lub ofiar ze szczególnymi potrzebami; uważa, że cięcia w wydatkach publicznych często mają negatywny wpływ na dostępność zasobów umożliwiających stosowanie tych specjalnych środków; wzywa więc państwa członkowskie do przyjęcia – we współpracy z Komisją i stosownymi organizacjami działającymi na rzecz ochrony ofiar – specjalnych wytycznych i środków, które uczynią europejski nakaz ochrony bardziej przyjaznym narzędziem dla ofiar w trudnej sytuacji lub ofiar ze szczególnymi potrzebami;
21. podkreśla, że z uwagi na zagrażające bezpieczeństwu nasilanie się zjawiska handlu ludźmi europejski nakaz ochrony może stanowić instrument niosący znaczne korzyści ofiarom handlu ludźmi; apeluje zatem do Komisji o włączenie europejskiego nakazu ochrony do unijnej strategii na rzecz zwalczania handlu ludźmi;
22. uważa, że aby w pełni wykorzystać potencjał europejskiego nakazu ochrony i zagwarantować równoważne środki ochrony w państwie wydającym i państwie wykonującym, nakazy te należy wydawać tak szybko, skutecznie, sprawnie i automatycznie, jak tylko to możliwe, a powiązaną biurokrację należy ograniczyć do minimum; apeluje do Komisji i państw członkowskich, aby, w celu ograniczenia niepewności odczuwanej przez osoby chronione i presji, pod jaką się znajdują, wyznaczyły właściwym organom państw członkowskich konkretny i krótki okres dwóch tygodni na wydanie europejskiego nakazu ochrony i powiadomienie o tym, a także aby poleciły im przekazywanie wystarczających informacji ofiarom w czasie, kiedy rozpatrywany jest ich wniosek o wydanie europejskiego nakazu ochrony, w tym powiadomienie ich o wszelkich zdarzeniach, które zaistnieją podczas tej procedury; wzywa w tym kontekście państwa członkowskie, by przydzieliły organom prowadzącym działania w zakresie europejskich nakazów ochrony dostateczne zasoby, tak aby umożliwić skuteczne działanie systemu z uwzględnieniem sytuacji ofiary;

Czwartek, 19 kwietnia 2018 r.

23. wzywa państwa członkowskie, aby wzięły pod uwagę interes osób chronionych oraz zapewniły bezpieczne schronienie osobom zgłaszającym przypadki przemocy i dały temu wyraz przez pełne poszanowanie swojego obowiązku nieprzekazywania osobie stanowiącej zagrożenie adresu i innych danych osoby chronionej, o ile nie jest to absolutnie niezbędne do realizacji nakazu ochrony; podkreśla, że w przypadku konieczności poinformowania sprawcy o jakichkolwiek szczegółach dotyczących europejskiego nakazu ochrony ofiara musi zostać poinformowana o takiej decyzji;
24. zwraca się do państw członkowskich o opracowanie specjalnych procedur, by ułatwić wydawanie europejskich nakazów ochrony w celu ochrony członków rodziny mieszkających wraz z ofiarą, wobec której już wydano europejski nakaz ochrony;
25. zwraca uwagę na rosnącą wydajność nowych technologii, takich jak systemy monitorowania GPS i aplikacje na smartfony, które włączają alarm, kiedy zbliża się niebezpieczeństwo, i podkreśla ich przydatność jako środków zwiększających wydajność i możliwości dostosowania europejskiego nakazu ochrony, zarówno w państwie wydającym, jak i państwie wykonującym; wyraża zaniepokojenie wobec faktu, że jedynie ograniczona liczba państw członkowskich korzysta z tego rodzaju nowych technologii;
26. podkreśla znaczenie monitorowania europejskich nakazów aresztowania w państwie wydającym pod kątem zagrożenia, na które narażona jest ofiara, w celu ustalenia, czy przyjęte środki ochrony zostały właściwie wdrożone i czy należy dokonać ich przeglądu;
27. apeluje do Komisji, aby monitorowała wdrażanie odnośnej dyrektywy oraz bezzwłocznie wszczyniała postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego przeciwko państwom, które ją naruszają;
28. zachęca, zgodnie z wizją przedstawianą wielokrotnie przez stowarzyszenia ofiar przemocy uwarunkowanej płcią, do wypróbowania procedur mających na celu zmianę tradycyjnego podejścia do koncepcji ochrony przyjmowanego w większości państw członkowskich; podkreśla, że zamiast ukierunkowywania wysiłków wyłącznie na środki dotyczące ofiar, jak to ma często miejsce, pośród metod stosowanych w celu zapobiegania zagrożeniom powinny znaleźć się środki ochrony, nadzoru, kontroli i monitorowania sprawców szkodliwych działań; uważa, że w ramach stosowanych środków prewencyjnych należy uwzględnić w sposób priorytetowy obowiązkową reedukację sprawców;
29. wzywa Komisję i państwa członkowskie do przeprowadzenia wnikliwej analizy potencjalnych sposobów ulepszenia przepisów związanych z europejskim nakazem ochrony, ich faktycznego wdrażania we wszystkich państwach członkowskich UE i wsparcia praktycznego, aby zagwarantować prawa do ochrony międzynarodowej oraz do pomocy i wsparcia udzielanych ofiarom przemocy na poziomie krajowym;
30. apeluje do agencji UE, takich jak FRA i Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn, aby regularnie monitorowały wdrażanie dyrektywy;
31. wzywa Komisję do zainicjowania monitorowania i sprawozdawczości ze strony społeczeństwa obywatelskiego w celu usprawnienia działania europejskiego nakazu ochrony w państwach członkowskich oraz do zapewnienia organizacjom pozarządowym dostępu do funduszy UE w tym celu;
32. apeluje do Komisji, aby zachęcała do badania tego, jak stosuje się krajowe i europejskie nakazy ochrony, oraz aby koordynowała programy służące inicjowaniu w państwach członkowskich kampanii zwiększających świadomość, które mają informować ofiary przestępstw o możliwości składania wniosków o wydanie europejskiego nakazu ochrony oraz o środkach ochrony transgranicznej;
33. wzywa państwa członkowskie do zacieśnienia współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz do zaoferowania obowiązkowych, praktycznych i przekrojowych szkoleń opartych na prawach człowieka i ukierunkowanych na usługi w tej dziedzinie wszystkim urzędnikom publicznym zajmującymi się zawodowo ofiarami w kontekście europejskiego nakazu ochrony oraz pełniącym kluczową rolę we wdrażaniu odnośnej dyrektywy; podkreśla, że powinno się organizować ukierunkowane i regularne szkolenia i kursy dotyczące europejskiego nakazu ochrony dla policji, pracowników właściwych organów krajowych, prawników praktyków, pracowników socjalnych oraz stowarzyszeń i organizacji pozarządowych działających na rzecz ofiar przemocy uwarunkowanej płcią we wszystkich państwach członkowskich; apeluje, by zapewnić pracownikom prowadzącym działania na rzecz ofiar przemocy uwarunkowanej płcią odpowiednie szkolenia z uwzględnieniem specyficznych potrzeb kobiet będących ofiarami przemocy, oraz wzywa do przyznania tym pracownikom dostatecznych środków w celu priorytetowego potraktowania przemocy uwarunkowanej płcią;

Czwartek, 19 kwietnia 2018 r.

34. biorąc pod uwagę głęboko zakorzenioną w naszych społeczeństwach mizoginię i seksizm oraz coraz częstszą styczność dzieci i nastolatków z przemocą w internecie, wzywa państwa członkowskie, aby włączyły uświadamianie na temat równości kobiet i mężczyzn i niepraktykowanie przemocy do programów nauczania w szkołach podstawowych i średnich przez angażowanie uczniów w debaty i wykorzystywanie wszelkich możliwych sposobności dydaktycznych;

35. podkreśla, że nowe środki przekazu, np. platformy cyfrowe, wykorzystuje się jako nowe formy przemocy uwarunkowanej płcią, obejmujące przesyłanie gróźb i napastowanie; w tym kontekście apeluje do państw członkowskich o uwzględnienie tych aspektów podczas wydawania lub wykonywania europejskiego nakazu ochrony;

Ogólne zalecenia związane z przemocą uwarunkowaną płcią

36. apeluje do Komisji, aby włączyła do Europejskiej agencji bezpieczeństwa ochronę wszystkich obywateli, zwłaszcza tych w najtrudniejszych sytuacjach, skupiając się na ofiarach przestępstw, takich jak handel ludźmi lub przemoc uwarunkowana płcią, jak też na ofiarach terroryzmu, które również potrzebują szczególnej uwagi, wsparcia i uznania społecznego;

37. wzywa Komisję do organizowania kampanii zachęcających kobiety do zgłaszania wszelkich form przemocy związanej z płcią, aby mogły uzyskać ochronę i by wyższa liczba zgłoszeń pozwoliła na uzyskanie dokładniejszych danych na temat tego rodzaju przemocy;

38. podkreśla, że zgodnie z treścią sprawozdania z oceny sporządzonego przez EPRS Parlamentu główną przyczyną sytuacji, w której krajowe i europejskie nakazy ochrony są wykorzystywane z różną częstotliwością, jest brak wiedzy ofiar i wielu wyspecjalizowanych podmiotów na temat możliwości, jakie stwarza przedmiotowa dyrektywa; apeluje do państw członkowskich, aby przyjęły pełną odpowiedzialność za swych obywateli i przeprowadziły – przy udziale odpowiednich organizacji pozarządowych – długoterminowe, podnoszące świadomość i przekrojowe kampanie uwrażliwiające na temat dostępnych instrumentów ochrony i ich stosowania skierowane do a) całego społeczeństwa, b) potencjalnych ofiar, zwłaszcza kobiet objętych krajowymi nakazami ochrony i c) praktyków, jak np. funkcjonariuszy organów ścigania, urzędników wymiaru sprawiedliwości i podmioty świadczące pomoc prawną i społeczną oraz służby ratunkowe, które jako pierwsze zajmują się ofiarami; w związku z tym wzywa Komisję do zapewnienia finansowania na uruchomienie programów informacyjnych;

39. uznaje istnienie europejskiego portalu „e-Sprawiedliwość” prowadzonego przez Komisję przy udziale państw członkowskich; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji w postaci rozszerzenia obecnej „przestrzeni dla ofiar” dostępnej w ramach portalu „e-Sprawiedliwość” oraz ujęcia w niej wszelkich istotnych informacji na temat praw przysługujących ofiarom, w tym wytycznych dla poszczególnych krajów na temat zgłaszania przypadków przemocy; zwraca uwagę na potrzebę opracowania „przestrzeni dla ofiar” jako łatwego w użyciu, praktycznego narzędzia i źródła informacji, które powinno być dostępne we wszystkich językach urzędowych UE; zachęca państwa członkowskie do stworzenia prostej w obsłudze strony internetowej – łatwo dostępnej za pośrednictwem np. krajowych portali informacyjnych dotyczących wymiaru sprawiedliwości – poświęconej prawom ofiar, obejmującej także europejski nakaz ochrony oraz platformę cyfrową do zgłaszania przypadków przemocy uwarunkowanej płcią, tak aby ułatwić ewidencjonowanie tych przypadków;

40. sugeruje, aby państwa członkowskie zacieśniły współpracę z organizacjami pozarządowymi oferującymi ochronę ofiarom przemocy, w celu stworzenia strategii przewidującej użycie zarówno proaktywnych, jak i reaktywnych środków związanych z przemocą uwarunkowaną płcią, działaniem europejskiego nakazu ochrony oraz koniecznych zmian w ustawodawstwie i środkach wsparcia;

41. wzywa Komisję do przedstawienia projektu aktu prawnego, który wspierałby państwa członkowskie w zapobieganiu wszelkim formom przemocy wobec kobiet i dziewcząt i przemocy uwarunkowanej płcią oraz w zwalczaniu tych rodzajów przemocy;

42. apeluje do Komisji o uruchomienie tzw. klauzuli pomostowej przez przyjęcie jednomyślnej decyzji określającej przemoc wobec kobiet i dziewcząt (i inne formy przemocy uwarunkowanej płcią) za przestępstwo zgodnie z art. 83 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej;

43. wzywa do wsparcia procesu sprzyjającego stopniowej konwergencji przepisów mających zastosowanie wobec czynów nacechowanych przemocą, które skutkują wydaniem nakazu ochrony; podkreśla, że ataki i akty agresji, które są szczególnie groźne dla kobiet, powinny ze względu na swoją wagę wiązać się z zarzutami karnymi we wszystkich państwach członkowskich, a środki ochrony ze względu na przemoc uwarunkowaną płcią powinny być również zasądzone w sprawach karnych;

Czwartek, 19 kwietnia 2018 r.

Spójne ramy prawne UE chroniące ofiary

44. z zadowoleniem odnotowuje podpisanie dnia 13 czerwca 2017 r. aktu przystąpienia UE do konwencji stambulskiej, która przedstawia holistyczne, wszechstronne i skoordynowane podejście do problemu przemocy, ze szczególną uwagą dla praw ofiar, i z którą należy skoordynować europejski nakaz ochrony; apeluje do UE o przystąpienie w szerokim zakresie do konwencji, tak aby zapobiegać przemocy wobec kobiet, zwalczać bezkarność oraz chronić ofiary; podkreśla znaczenie tego instrumentu w pokonywaniu jednej z barier w stosowaniu europejskiego nakazu ochrony, tj. nieuznawania uporczywego nękania za przestępstwo kryminalne w państwach członkowskich; apeluje do Komisji – zgodnie z rezolucją z dnia 12 września 2017 r. w sprawie przystąpienia UE do konwencji stambulskiej – o wyznaczenie unijnego koordynatora ds. przemocy wobec kobiet, który byłby odpowiedzialny za koordynację, wdrażanie, monitorowanie i ocenę polityki, instrumentów i środków UE na rzecz zwalczania wszelkich form przemocy wobec kobiet i dziewcząt oraz zapobiegania jej, a także pełniłby funkcję przedstawiciela UE przy Komitecie Stron konwencji;

45. wzywa wszystkie państwa członkowskie, które jeszcze tego nie uczyniły, do ratyfikowania i egzekwowania w pełni przepisów konwencji stambulskiej oraz do przeznaczania stosownych nakładów finansowych i kadrowych na zapobieganie przemocy wobec kobiet i przemocy uwarunkowanej płcią oraz zwalczanie takich form przemocy, w tym poprzez umacnianie pozycji kobiet i dziewcząt, ochronę ofiar oraz umożliwianie im uzyskania rekompensaty za doznane krzywdy;

46. wzywa państwa członkowskie do zapewnienia odpowiednich szkoleń, procedur i wytycznych dla wszystkich specjalistów zajmujących się ofiarami wszelkich aktów przemocy objętych zakresem konwencji stambulskiej w celu uniknięcia dyskryminacji lub ponownej wiktyimizacji w trakcie postępowań sądowych, zabiegów medycznych i procedur policyjnych;

47. z zadowoleniem przyjmuje wskazany w konwencji stambulskiej obowiązek ustanowienia bezpłatnych telefonicznych linii zaufania o zasięgu ogólnopaństwowym, czynnych we wszystkie dni tygodnia przez całą dobę, w celu udzielania dzwoniącym porad w odniesieniu do wszelkich form przemocy objętych zakresem konwencji; zachęca państwa członkowskie do korzystania z tego narzędzia w stosownych przypadkach i do udzielania ofiarom informacji na temat europejskiego nakazu ochrony;

48. podkreśla, że prawne i praktyczne błędy we wdrażaniu odnośnej dyrektywy można zrównoważyć dzięki odpowiedniemu wykorzystaniu współzależności i koordynacji między różnymi unijnymi instrumentami ochrony ofiar, takimi jak decyzja ramowa 2009/829/JHA w sprawie środków nadzoru stanowiących alternatywę dla tymczasowego aresztowania oraz decyzja ramowa w sprawie warunków zawieszenia, rozporządzenie (UE) nr 606/2013 w sprawie wzajemnego uznawania środków ochrony w sprawach cywilnych i dyrektywa 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r. ustanawiająca normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw, na mocy której ustanowiono prawo do otrzymywania informacji i bezpłatnych usług tłumaczenia ustnego i pisemnego informacji oraz w której przyjęto całościowe podejście do ofiar o specjalnych potrzebach, w tym ofiar przemocy uwarunkowanej płcią;

49. apeluje do państw członkowskich, aby informowały ofiary o alternatywnych środkach ochrony, w razie gdyby w państwie wykonującym przestała obowiązywać odnośna dyrektywa;

50. wzywa Komisję do podjęcia działań służących przeglądowi obowiązujących obecnie instrumentów ochrony prawnej ofiar przestępstw oraz utworzeniu spójnych unijnych ram prawnych umożliwiających ten proces;

51. apeluje do Komisji, aby oceniła, jak stosuje się odnośną dyrektywę w połączeniu z powiązaniem instrumentem w kwestiach cywilnych, tj. rozporządzeniem (UE) nr 606/2013, oraz aby przedstawiła projekt wytycznych ukazujących, jak państwa członkowskie mogłyby efektywniej używać tych dwóch unijnych narzędzi prawnych mających na celu ochronę ofiar przez uznawanie środków ochrony przyjętych w drodze krajowych postępowań cywilnych lub karnych;

o

o o

52. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich, Agencji Praw Podstawowych UE oraz Europejskiemu Instytutowi ds. Równości Kobiet i Mężczyzn.